

Konferencja o przyrodzie Karpat

Pracownia na rzecz Wszystkich Istot uczestniczyła w ważnej konferencji zorganizowanej przez Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków. Spotkanie pn.: „Przyroda Karpat – stan, zagrożenia i perspektywy ochrony” odbyło się w Krakowie w dniach 14-15.09.2016 r.

Ważną konferencję „Przyroda Karpat - stan, zagrożenia i perspektywy ochrony” zorganizowało w połowie września w Krakowie Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków. Uczestniczyli w niej reprezentanci różnych środowisk związanych z przyrodą: od naukowców, poprzez urzędników i działaczy organizacji pozarządowych, po przedstawicieli lokalnych społeczności.

Organizatorzy zaproponowali podział wystąpień na bloki tematyczne: rolnictwo, zagospodarowanie przestrzenne, gospodarka leśna i rozwój turystyczny polskich Karpat.

Pierwszego dnia szczególne emocje wywołał panel dyskusyjny dotyczący zagospodarowania przestrzennego. Naukowe wystąpienie dr hab. Nurii Selvy z Instytutu Ochrony Przyrody PAN nie spodobało się leśnikom z Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych z Krosna, którzy zarzucili prelegentce, że drogi leśne stawia na równi z autostradami. Selva wytłumaczyła, że powstanie jakiegokolwiek drogi – czy to przez las czy każdej innej – przyczynia się do antropopresji; zawsze komunikacja jest pierwszym krokiem do zajęcia kolejnych terenów – czy to pod postacią urbanizacji czy penetracji ludzkiej w miejsca dotąd niedostępne.

Monika Koziół z Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie zaprezentowała interaktywną mapę korytarzy ekologicznych, którą instytucja przygotowała we współpracy z leśnikami. Dane mają posłużyć możliwości egzekwowania przez RDOŚ wariantowości w raportach oddziaływania na środowisko. Zapewniła, że mapa ta posłuży również do celów uzgadniania i opiniowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin. Przyjmujemy te nowiny z radością i czekamy na rezultaty w postaci postanowień RDOŚ.

Wystąpienie Małgorzaty Opęchowskiej z Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska dotyczące audytu krajobrazowego przyniosło więcej pytań niż odpowiedzi. Do kompetencji marszałka województwa będzie należało przeprowadzanie konsultacji społecznych dotyczących wyznaczania obszarów cennym pod względem krajobrazowym. Nie wiadomo, czy będą przebiegać na takich zasadach, jak uchwalania planu miejscowego i czy propozycje i uwagi do projektu będą rozstrzygane przez marszałka podobnie jak uwagi do planów miejscowych, czyli bez weryfikacji merytorycznego uzasadnienia do rozstrzygnięcia uwag.

W panelu wystąpił też dr Kazimierz Walasz z Małopolskiego Towarzystwa Ornitologicznego. Prelegent wskazał słusznie na niski stopień zainteresowania przyrodników tematem planowania i zagospodarowania przestrzennego. W jego wypowiedzi pobrzmiwały liczne słowa krytyki pod adresem osób zajmujących się ochroną przyrody w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Niski poziom nauczania, brak przygotowania specjalistów do sporządzania opracowań planistycznych to tylko część uwag. Walasz nie szczędził też cierpkich słów pod adresem urzędników, m.in. z regionalnych dyrekcji ochrony środowiska, którym zarzucił niski poziom wiedzy. W kontekście jego uwag na temat wątpliwej wiedzy i braku etyki zawodowej urbanistów i przedstawicieli pokrewnych zawodów, zdumiewa brak samokrytyki dr Walasza - środowisko nie zapomniało bowiem o inwentaryzacji przyrodniczej, której przewodniczył, a która została wykorzystana do obrony interesów prywatnego inwestora w gminie Andrychów. Będziemy z uwagą obserwować poczynania doktora na drodze etycznych wyborów zawodowych.

W drugim dniu konferencji Krzysztof Okrański przedstawił najnowsze opracowanie Pracowni na rzecz Wszystkich Istot, czyli „Poradnik ochrony ekosystemów górskich. Oddziaływanie ośrodków narciarskich na środowisko”. Jest to pierwsze opracowanie w Polsce traktujące temat oddziaływania ośrodków narciarskich na przyrodę w sposób kompleksowy. Wystąpienia nie doczekała delegacja leśników z Krosna. Przedstawiciele podkarpackiej RDPL bardzo żywo dyskutowali w ciągu tych dwóch dni z uczestnikami środowisk pozarządowych oraz naukowcami, jednak nie skorzystali z możliwości dyskusji ze współpracownikiem Pracowni i... wyszli. Głos w dyskusji zabrał za to dr Walasz, który stwierdził, że wobec szerszych problemów z jakimi spotyka się gospodarka przestrzenną w gminach górskich, problem inwestycji narciarskich nie jest szczególnie istotny.

Pomimo wielu różnic w postrzeganiu środowiska przyrodniczego oraz możliwości jego ochrony, pod jednym względem wszyscy uczestnicy konferencji byli zgodni. Obecnie przyrodnik - zarówno miłośnik, jak i dyplomowany specjalista - chcący włączyć się w ochronę przyrody, powinien wychodzić daleko poza swoje zainteresowania przyrodnicze i sięgać do procedur planowania i zagospodarowania przestrzennego. Podobnie jak środowisko architektów i urbanistów niechętnie sięga po wiedzę przyrodników, choć taka konieczność wynika z przepisy prawa, tak przyrodnicy niechętnie uczestniczą w procesach planistycznych. Choć jest to żmudne i zniechęcające, jednak niezbędne, by skutecznie móc chronić przyrodę.